

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/83/2016
Identifikačné číslo spisu: 8016200132
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8016200132.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD, v právnej veci navrhovateľa PaedDr. O. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sd/11/2016-34 zo dňa 23. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sd/11/2016-34 zo dňa 23. júna 2016 potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil ako zákonné rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.01.2016, ktorým podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zvýšila navrhovateľovi od 25.08.2015 sumu invalidného dôchodku na 327 € a od 01.01.2016 na sumu 328 € mesačne.

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ neformálnou žiadosťou dňa 01.12.2015 požiadal odporkyňu o prehodnotenie zdravotného stavu a zvýšenie invalidného dôchodku. Podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Vranov nad Topľou zo dňa 11.01.2016 je navrhovateľ od 25.08.2015 invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (MPSVZČ) 55 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkový lekár za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil choroby podporného a pohybového aparátu, ktoré podľa prílohy č. 4 zákona zaradil pod kapitolu XV, oddiel E, položka 4, písm. b/ a stanovil 45 % MPSVZČ, ktorú za iné zdravotné postihnutia (astmu - zádach, obojstrannú coxartrózu, obojstrannú gonartrózu a iný strabizmus) zvýšil o 10 % na 55 %. Toto zvýšenie z pôvodných 50 % stanovil dňom 25.08.2015, t. j. neurologickým vyšetrením dokumentujúcim zhoršenie zdravotného stavu. Tento posudok bol podkladom pre vydanie preskúmaného rozhodnutia odporkyne z 20.01.2016 o zvýšení invalidného

dôchodku, proti ktorému podal navrhovateľ opravný prostriedok, lebo nesúhlasí s určenou MPSVZČ.

Zdravotný stav navrhovateľa bol preto opakovane posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Vranov nad Topľou dňa 07.04.2016 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, pracovisko Košice dňa 02.05.2016, pričom posudkoví lekári zotrvali na určenej MPSVZČ v rozsahu 55 % s tým, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím je napriek operačnému zákroku pretrvávajúce funkčné postihnutie krčnej chrbtice s poruchami kinetiky krčnej chrbtice, s prejavmi dráždenia nervov a svalov, avšak bez svalových atrofií, so samostatnou chôdzou, bez nutnosti užívania opory, ktoré zodpovedá zaradeniu do kap. XV, odd. E, pol. 4 písm. b/ prílohy č. 4 zákona s maximálne možnou MPSVZČ 45 % s navýšením o 10 %. Námieta navrhovateľa, že jeho rozhodujúce zdravotné postihnutie by malo byť zaradené podľa prílohy č. 4 pod kapitolu XV, oddiel E, položka 4, písm. c/ a nie písm. b/ je nedôvodná, lebo v žiadnej lekárskej správe, ktorú mal posudkový lekár k dispozícii, sa nekonštatuje, že sa jedná u navrhovateľa o stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavy po úraze chrbtice s nepriaznivým reziduálnym funkčným nálezom a trvalými prejavmi dráždenia nervov s parézami a so svalovými atrofiami a poruchou funkcie zvieračov, takže navrhovateľ v konaní nepreukázal, že jeho zdravotný stav odôvodňuje vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako je určená v preskúmanom rozhodnutí alebo zmenu dátumu vzniku invalidity.

Na základe uvedeného a s prihliadnutím na skutočnosť, že výpočet sumy invalidného dôchodku navrhovateľ nenamietal, súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je zákonné, preto ho podľa 250q ods. 3 O.s.p. potvrdil a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie odporkyne zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie. S rozsudkom krajského súdu nesúhlasí, lebo neúplne zistil skutkový stav tým, že nevykonal navrhnuté dôkazy. Namietal, že závery posudkových lekárov sa nezhodujú s lekáorskými správami odborných lekárov - neurochirurga, neurológa, ortopéda, imunológa, očného lekára, výsledkami MRI a prepúšťacími správami z FRO, kúpeľnej liečby v Starom Smokovci (marec-apríl 2016) a Kováčovej (máj 2016) a sú neobjektívne, nekomplexné a nepresvedčivé. Namietal tiež, že jeho zdravotný stav je trvalý a popísal svoje zdravotné postihnutia s tým, že nie je pravdou, že zrková ostrosť na ľavom oku je zachovaná, ani že sa u neho jedná o ľahkú perzistujúcu astmu, lebo podľa aktuálnych lekáorských správ ide o stredne ťažkú perzistujúcu astmu. Pokiaľ ide o jeho hlavnú diagnózu, jedná sa o ťažké chronické ochorenie krčnej a driekovej chrbtice, ktoré by malo byť zaradené pod kap. XV, odd. E, pol. 4 písm. c/ prílohy č. 4 k zákonu s rozpätím MPSVZČ 70-80 % a za ďalšie závažné ochorenia chce navýšenie v rozsahu 10 %.

Ďalej uviedol, že neobjektívitu lekáorských posudkov potvrdzuje aj skutočnosť, že pri tých istých diagnózach mu bola dňa 24.03.2015 určená MPSVZČ 35 %, 18.06.2015 50 % a 11.01.2016 55 %.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektívnosť a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Pokiaľ navrhovateľ žiadal v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Námiety uvádzané navrhovateľom v odvolaní o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu preto považuje za nedôvodné.

Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považovala odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Odporkyňa záverom uviedla, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie ešte vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Vzhľadom na uvedené považovala závery krajského súdu za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, preskúmal a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29. novembra 2017 (§156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenc má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenc je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivú zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.01.2016, ktorým podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zvýšila navrhovateľovi od 25.08.2016 sumu invalidného dôchodku na 327 € a od 01.01.2016 na sumu 328 € mesačne, pretože podľa nového odborného posudku o invalidite z 11.01.2016 (ktorý tvorí prílohu rozhodnutia) bola zvýšená jeho MPSVZČ z 50 % na 55 %

Pretože navrhovateľ nepovažoval toto zvýšenie MPSVZČ za zodpovedajúce jeho zdravotnému stavu, najmä sa domáhal zaradenia jeho rozhodujúceho zdravotného postihnutia pod kap. XV, odd. E, pol. 4 písm. c/, a nie písm. b/, ako ustálil posudkový lekár v posudku z 11.01.2016, bol jeho zdravotný stav v

priebehu súdneho konania opakovane posudzovaný posudkovými lekármi odporkyne, a to dňa 07.04.2016, kedy posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Vranov nad Topľou za účasti navrhovateľa po zhodnotení všetkých navrhovateľom predložených lekárske správ zotrval na svojom predchádzajúcom závere, že navrhovateľ je invalidný, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť rozsahu 45 %, čo je horná hranica pre rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kap. XV, oddiel E, pol. 4 písmeno b/ prílohy č. 4 k zákonu - Choroby podporného a pohybového aparátu, stavy po operácii chrbtice, medzistavcových platničiek s často recidivujúcimi prejavmi nervového a svalového dráždenia, so slabosťou svalového korzetu chrbta, s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu s navýšením o 10 % za iné zdravotné postihnutia. Pretože navrhovateľ so stanovenou MPSVZČ nesúhlasil, posudzoval jeho zdravotný stav posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Košiciach spolu s prísediacim lekárom z odboru neurológia, znova za účasti navrhovateľa, dňa 02.05.2016. V lekárskej správe posudkový lekár zotrval na predchádzajúcom závere o MPSVZČ 45 % za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kap. XV, odd. E pol. 4 písm. b/ prílohy k zákonu s navýšením o 10 % za iné zdravotné postihnutia, pretože u navrhovateľa sa nejedná o nepriaznivý reziduálny funkčný nález s trvalými prejavmi dráždenia nervov, s parézami a so svalovými atrofiami a poruchou funkcie zvieračov, aby jeho zdravotné postihnutie mohlo byť zaradené pod pol. 4 písm. c/ kap. XV, odd. E prílohy č. 4 k zákonu.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárske posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať. Odvolací súd má za to, že posudkoví lekári sa v dostatočnom rozsahu vyrovnali so všetkými relevantnými skutočnosťami, z obsahu posudkov je zrejma ich úvaha, na základe ktorej dospeli k určeniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a presvedčivým spôsobom reagovali na aj na námietky navrhovateľa. Navrhovateľ v odvolaní neuviedol nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali a nepredložil v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený, nebol dôvod spochybnit' závery lekárske vyšetrení, ani dôvod na ďalšie posudzovanie zdravotného stavu. Navrhovateľ síce k odvolaniu pripojil lekárske správy zo dňa 08.08.2016, resp. 09.08.2016, ale tieto až na jednu sa týkali vyšetrenia bedrových kĺbov a očí, a keďže za tieto zdravotné postihnutia mu už bola zvýšená MPSVZČ o maximálne možných 10 % podľa § 71 ods. 8 zákona, nemohli ovplyvniť zákonnosť preskúmaného rozhodnutia. Rozhodujúceho zdravotného postihnutia sa týka iba správa z neurologickej ambulancie (09.08.2016), zákonnosť preskúmaného rozhodnutia sa však posudzuje podľa zdravotného stavu ustáleného v čase jeho vydania. Preto pokiaľ má navrhovateľ za to, že jeho zdravotný stav sa odvtedy podstatným spôsobom zhoršil, môže znova požiadať odporkyňa o nové preskúmanie zdravotného stavu posudkovým lekárom.

Prvostupňový súd vykonal dokazovanie o nové posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa posudkovými lekármi. Z postupu krajského súdu je zrejme, že počas preskúmania rozhodnutia správneho orgánu na krajskom súde bolo vykonané dostatočné dokazovanie, krajský súd sa námietkami navrhovateľa dôsledne zaoberal, dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárske nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľ udával. V konaní predložené posudky posudkových lekárov ako vecne a miestne príslušných orgánov zo zákona ustanovených na výkon posudkovej činnosti (§ 153 ods. 3, 5 zákona o sociálnom poistení), sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú náležite odôvodnené, bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie a neobstojí námietka navrhovateľa, že krajský súd svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne

považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Žiada sa však poznamenať, že preskúvané rozhodnutie nevylučuje možnosť navrhovateľa opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by v budúcnosti došlo k významnému zhoršeniu jeho zdravotného stavu, čo by preukazovali nové lekárske správy.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.